

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 21. júna 2016 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Voľný pohyb tovaru — Zákaz opatrení s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia vývozu — Článok 35 ZFEÚ — Spoločnosť so sídlom v holandskom jazykovom regióne Belgického kráľovstva — Právna úprava ukladajúca povinnosť vyhotovovať faktúry v holandskom jazyku pod hrozbou absolútnej neplatnosti — Koncesná zmluva s cezhraničným prvkom — Obmedzenie — Dôvod — Absencia proporcionality“

Vo veci C-15/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Rechtbank van koophandel te Gent (Obchodný súd Gent, Belgicko) z 18. decembra 2014 a doručený Súdnemu dvoru 16. januára 2015, ktorý súvisí s konaním:

New Valmar BVBA

proti

Global Pharmacies Partner Health Srl,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda A. Tizzano, predsedovia komôr R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen, A. Arabadžiev a F. Biltgen, sudcovia J. Malenovský, J.-C. Bonichot, C. Vajda, S. Rodin a E. Regan (spravodajca),

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 26. januára 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- New Valmar BVBA, v zastúpení: P. Devos, advocaat,
- belgická vláda, v zastúpení: J. Van Holm a L. Van den Broeck, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci H. De Bauw a B. Martel, advocaten,
- litovská vláda, v zastúpení: D. Kriauciūnas a R. Dzikovič, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: E. Manhaeve, M. van Beek a G. Wilms, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: holandčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 21. apríla 2016,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 45 ZFEÚ.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami New Valmar BVBA a Global Pharmacies Partner Health Srl (ďalej len „GPPH“), ktorý sa týka nezaplatenia viacerých faktúr.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Článok 226 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 2006, s. 1), zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2010/45/EÚ z 13. júla 2010 (Ú. v. EÚ L 189, 2010, s. 1) (ďalej len „smernica o DPH“), stanovuje údaje, ktoré musia byť povinne uvedené na faktúrach.
- 4 Článok 248a tejto smernice stanovuje:

„Na účely kontroly a pokiaľ ide o faktúry týkajúce sa dodaní tovaru alebo poskytnutí služieb na ich území a faktúry prijaté zdaniteľnými osobami usadenými na ich území, členské štáty môžu v súvislosti s určitými zdaniteľnými osobami alebo v určitých prípadoch požadovať preklad do ich úradných jazykov. Členské štáty však nemusia stanoviť všeobecnú požiadavku, aby sa faktúry prekladali.“

Belgické právo

- 5 Článok 4 Grondwet (Ústava) v jej konsolidovanom znení zo 17. februára 1994 (*Belgisch Staatsblad*, 17. február 1994, s. 4054) stanovuje:

„Belgicko sa delí na štyri jazykové regióny: francúzsky jazykový región, holandský jazykový región, dvojazyčný región Brusel-hlavné mesto a nemecký jazykový región.

Každá obec kráľovstva je súčasťou jedného z týchto jazykových regiónov.

...“

- 6 Článok 129 ods. 1 bodu 3 Ústavy má toto znenie:

„Parlamenty Francúzskeho spoločenstva a Flámskeho spoločenstva samostatne upravujú dekrétom, bez zásahu federálneho zákonodarcu, používanie jazykov v:

...

- (3) pracovnoprávných vzťahoch medzi zamestnávateľmi a ich zamestnancami, ako aj v aktoch a dokumentoch podnikov stanovených zákonom a nariadeniami.“

- 7 Podľa znenia článku 52 ods. 1 prvého pododseku des wetten op het gebruik van de talen in bestuurzaken (zákony o používaní jazykov v správnych veciach), konsolidované kráľovským nariadením z 18. júla 1966 (*Belgisch Staatsblad*, 2. august 1966, s. 7798) (ďalej len „zákon o používaní jazykov“):

„V aktoch a dokumentoch stanovených zákonom a nariadeniami... použijú priemyselné, obchodné alebo finančné podniky jazyk regiónu, v ktorom majú sídlo alebo rôzne prevádzkové sídla.“

- 8 Decreet tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen (dekrét o používaní jazykov v pracovnoprávných vzťahoch medzi zamestnávateľmi a pracovníkmi, ako aj v aktoch a dokumentoch podnikov stanovených zákonom a nariadeniami), vydaný Vlaamse Gemeenschap (Flámske spoločenstvo, Belgicko), z 19. júla 1973 (*Belgisch Staatsblad*, 6. september 1973, s. 10089; ďalej len „dekrét o používaní jazykov“), bol prijatý na základe článku 129 ods. 1 bodu 3 Ústavy.

- 9 Článok 1 tohto dekrétu stanovuje:

„Tento dekrét sa vzťahuje na fyzické a právnické osoby, ktoré majú prevádzkové sídlo v holandskom jazykovom regióne. Upravuje používanie jazykov v oblasti pracovnoprávných vzťahov medzi zamestnávateľmi a pracovníkmi, ako aj v oblasti aktov a dokumentov podniku stanovených zákonom.

...“

- 10 Článok 2 uvedeného dekrétu spresňuje, že „jazykom, ktorý sa má používať v pracovnoprávných vzťahoch medzi zamestnávateľmi a pracovníkmi, ako aj v aktoch a dokumentoch podnikov stanovených zákonom, je holandčina“.

- 11 Podľa článku 10 toho istého dekrétu:

„Dokumenty alebo akty, ktoré odporujú ustanoveniam tohto dekrétu, sú neplatné. O ich neplatnosti rozhodne súd aj bez návrhu.

...

Rozsudok nariadi nahradenie sporných dokumentov aj bez návrhu.

Zrušenie neplatnosti nadobúda účinnosť až odo dňa nahradenia: v prípade písomných dokumentov odo dňa predloženia náhradných dokumentov v kancelárii pracovného súdu.

...“

Skutkové okolnosti vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 12 Dňa 12. novembra 2010 uzavreli New Valmar, spoločnosť podľa belgického práva so sídlom v Evergeme (Belgicko), a GPPH, spoločnosť podľa talianskeho práva so sídlom v Miláne (Taliansko), zmluvu, ktorou bola GPPH ustanovená za výhradnú držiteľku koncesie spoločnosti New Valmar na území Talianska na distribúciu tovarov pre deti. Platnosť tejto zmluvy mala uplynúť 31. decembra 2014.
- 13 Podľa článku 18 tejto koncesnej zmluvy sa táto zmluva riadila talianskym právom a súdmi príslušnými na riešenie prípadných sporov medzi zmluvnými stranami boli súdy v Gente (Belgicko).

- 14 Doporučeným listom z 29. decembra 2011 New Valmar predčasne ukončila túto zmluvu s účinnosťou od 1. júna 2012.
- 15 Dňa 30. marca 2012 podala New Valmar žalobu na Rechtbank van koophandel te Gent (Obchodný súd Gent, Belgicko), ktorou sa domáhala, aby bola spoločnosti GPPH uložená povinnosť zaplatiť jej sumu vo výške približne 234 192 eur z titulu úhrady viacerých nezaplatených faktúr.
- 16 GPPH podala protinávrh, ktorým sa domáhala, aby bola spoločnosti New Valmar uložená povinnosť zaplatiť jej náhradu škody vo výške 1 467 448 za neoprávnené ukončenie ich koncesnej zmluvy.
- 17 V obrane proti žalobe podanej spoločnosťou New Valmar GPPH namietala neplatnosť faktúr, ktorých sa týkala vec sama, z dôvodu, že tieto, hoci ide o „akty a dokumenty stanovené zákonom a nariadeniami“ v zmysle zákona o používaní jazykov a dekrétu o používaní jazykov (ďalej len „právna úprava vo veci samej“), porušujú kogentné pravidlá obsiahnuté v tejto právnej úprave, pretože okrem identifikačných údajov spoločnosti New Valmar a údajov týkajúcich sa DPH a bankového spojenia boli všetky ostatné údaje na predmetných faktúrach, vrátane všeobecných podmienok, uvedené v inom ako holandskom jazyku, a to v taliančine, hoci New Valmar má sídlo v holandskom jazykovom regióne Belgického kráľovstva.
- 18 Dňa 14. januára 2014, teda v priebehu konania, New Valmar poskytla GPPH preklad predmetných faktúr do holandčiny. Zo spisu, ktorým disponuje Súdny dvor, však vyplýva, že tieto faktúry naďalej sú a zostávajú absolútne neplatné v zmysle právnej úpravy vo veci samej.
- 19 New Valmar nespochybňuje, že predmetné faktúry sú v rozpore s uvedenou právnou úpravou. Tvrdí však, že táto právna úprava je v rozpore najmä s ustanoveniami práva Únie týkajúcimi sa voľného pohybu tovaru a osobitne s článkom 26 ods. 2, ako aj článkami 34 a 35 ZFEÚ.
- 20 Vnútroštátny súd sa pýta, či vzhľadom na rozsudok zo 16. apríla 2013, Las (C-202/11, EU:C:2013:239), povinnosť uložená podnikom so sídlom v holandskom jazykovom regióne Belgického kráľovstva, vystavovať pod hrozbou neplatnosti svoje faktúry v holandskom jazyku môže predstavovať prekážku medzinárodnému obchodu, pokiaľ takú prípadnú prekážku možno odôvodniť jedným alebo viacerými dôvodmi všeobecného záujmu, akými sú napríklad podpora používania úradného jazyka alebo zaručenie účinnosti správnych kontrol a pokiaľ je uvedená prípadná prekážka primeraná sledovaným cieľom.
- 21 Za týchto okolností Rechtbank van koophandel te Gent (Obchodný súd Gent) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúcu prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 45 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave federálneho samosprávneho celku určitého členského štátu, akým je Flámske spoločenstvo vo federálnom Belgicku, ktorá každému podniku s prevádzkovým sídlom na území tohto samosprávneho celku ukladá podľa článku 52 [zákona o používaní jazykov] a článku 10 [dekrétu o používaní jazykov] povinnosť vyhotovovať faktúry s cezhraničným prvkom výlučne v úradnom jazyku tohto federálneho samosprávneho celku pod hrozbou neplatnosti faktúr, o ktorej rozhodne súd aj bez návrhu?“

O prejudiciálnej otázke

O prípustnosti a rozsahu prejudiciálnej otázky

- 22 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania v prvom rade vyplýva, že zmluva, ktorej sa týka vec sama, výslovne uvádza, že sa riadi talianskym právom. Otázka vychádza z predpokladu, podľa ktorého napriek uplatneniu tohto práva ako zmluvného práva sa vo vnútroštátnom konaní uplatní vo veci samej sporná právna úprava.
- 23 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že keďže prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí prevziať zodpovednosť za vydané súdne rozhodnutie, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil tak nevyhnutnosť, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru (pozri najmä rozsudok z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, bod 27), na položenú otázku treba odpovedať na základe tohto predpokladu, ktorého správnosť však prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu, a najmä, ako to zdôraznil generálny advokát v bodoch 25 až 28 svojich návrhov, vzhľadom na ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) (Ú. v. EÚ L 177, 2008, s. 6).
- 24 Vo svojich písomných pripomienkach, ako aj na pojednávaní belgická vláda v druhom rade uvádzala, že v rozpore s tým, čo uviedol vnútroštátny súd vo svojom rozhodnutí, právna úprava vo veci samej ukladá používanie holandského jazyka nie pre všetky údaje uvedené na faktúre, ale len pre údaje, ktoré sú vzhľadom na právnu úpravu uplatniteľnú v oblasti DPH, právne povinné. Keďže tieto údaje sa uvádzajú v článku 226 smernice 2006/112, je ľahké získať ich preklad do všetkých jazykov Európskej únie.
- 25 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor má v rámci rozdelenia právomocí medzi súdy Únie a vnútroštátne súdy zohľadniť právny a skutkový rámec, do ktorého spadajú prejudiciálne otázky, tak ako ho definuje návrh na začatie prejudiciálneho konania. Preto bez ohľadu na kritiku zo strany belgickej vlády smerujúcu proti výkladu vnútroštátneho práva, ktorý zastáva vnútroštátny súd, musí byť posúdenie tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania uskutočnené vzhľadom na výklad tohto práva, ktorý poskytol tento vnútroštátny súd (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 29. októbra 2009, Pontin, C-63/08, EU:C:2009:666, bod 38).
- 26 V prejednávanej veci teda treba poskytnúť odpoveď na otázku položenú vnútroštátnym súdom, vychádzajúc z predpokladu, podľa ktorého sa v súlade s právnou úpravou vo veci samej musia všetky údaje uvedené na faktúre uviesť v holandskom jazyku.
- 27 Po tretie vo svojich písomných pripomienkach belgická vláda uvádza, že pri absencii akéhokoľvek spojenia medzi situáciou vo veci samej a voľným pohybom pracovníkov je tento návrh na začatie prejudiciálneho konania neprípustný, alebo prinajmenšom si nevyžaduje odpoveď, pretože sa týka výkladu článku 45 ZFEÚ.
- 28 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v rámci postupu spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom zavedeného článkom 267 ZFEÚ prináleží Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, ktorá mu umožní rozhodnúť spor, ktorý prejednáva. V tomto smere Súdny dvor prípadne prináleží právo preformulovať otázky, ktoré sú mu predložené. Je povinnosťou Súdneho dvora vykladať všetky ustanovenia práva Únie, ktoré vnútroštátne súdy potrebujú na rozhodovanie o žalobách, ktoré im boli predložené, aj keď tieto ustanovenia nie sú výslovne spomenuté v otázkach položených Súdny dvor týmto súdmi (pozri najmä rozsudok zo 17. decembra 2015, Szemerey, C-330/14, EU:C:2015:826, bod 30).

- 29 V dôsledku toho hoci z formálneho hľadiska vnútroštátny súd obmedzil svoju otázku iba na výklad samotného článku 45 ZFEÚ, táto okolnosť nebráni Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu všetky aspekty výkladu práva Únie, ktoré môžu byť užitočné na rozhodnutie v prejednávanej veci, bez ohľadu na to, či ich vnútroštátny súd uviedol v znení svojich otázok. V tejto súvislosti prináleží Súdnemu dvoru, aby zo všetkých informácií, ktoré poskytol vnútroštátny súd, a najmä z odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania, vybral tie právne ustanovenia, ktoré si so zreteľom na predmet sporu vo veci samej vyžadujú výklad (pozri analogicky najmä rozsudok zo 17. decembra 2015, Szemerey, C-330/14, EU:C:2015:826, bod 31).
- 30 V prejednávanej veci napriek uvedeniu článku 45 ZFEÚ v prejudiciálnej otázke z odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania jasne vyplýva, že vnútroštátny súd žiada určiť, či právna úprava vo veci samej je v súlade s pravidlami stanovenými Zmluvou o FEÚ v oblasti voľného pohybu tovaru, keď tento súd výslovne uvádza, že New Valmar sa v konaní vo veci samej dovoľavala článku 26 ods. 2, ako aj článkov 34 a 35 ZFEÚ.
- 31 Keďže vec sama sa netýka dovozu, ale vývozu tovaru z Belgicka do iného členského štátu, v danom prípade Talianska, treba konštatovať, že sa uplatní iba článok 35 ZFEÚ, ktorý zakazuje opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia vývozu.
- 32 Belgická vláda však uvádza, že právna úprava vo veci samej sa musí posudzovať nie vzhľadom na primárne právo Únie, ale len vzhľadom na smernicu 2006/112, keďže tá vykonala úplnú harmonizáciu v tejto oblasti. Článok 248a tejto smernice totiž umožňuje členským štátom stanoviť v ich právnej úprave, že faktúry vystavené v cezhraničnom kontexte budú vystavené v inom jazyku, než je jazyk členského štátu, kam sa služby poskytujú alebo dodáva tovar. Tým, že stanovuje pre členské štáty možnosť požadovať pri dodaní tovaru alebo poskytnutí služieb na ich území preklad faktúr do ich úradného jazyka, toto ustanovenie tiež implikuje, že faktúry sú vo všeobecnosti vystavené v úradnom jazyku členského štátu, na území ktorého má sídlo podnik, ktorý vystavuje faktúru.
- 33 V tejto súvislosti však treba pripomenúť, že režim Únie v oblasti DPH vykonáva iba postupnú a čiastočnú harmonizáciu vnútroštátnych právnych úprav (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 26. februára 2015, VDP Dental Laboratory a i., C-144/13, C-154/13 a C-160/13, EU:C:2015:116, bod 60, ako aj citovanú judikatúru).
- 34 Teda ani článok 226 smernice 2006/112, ktorý sa týka obsahu faktúr, ani článok 248a tejto smernice, ktorý umožňuje členským štátom, do ktorých sa služby poskytujú alebo dodáva tovar, uložiť v určitých prípadoch povinnosť prekladu faktúry týkajúcej sa cezhraničného dodania do jedného z ich úradných jazykov, neupravujú, ako to poznamenal generálny advokát v bodoch 45 až 48 svojich návrhov, možnosť členských štátov podriaďiť podniky so sídlom na ich území povinnosti vystaviť každú faktúru v ich úradnom jazyku alebo v jazyku uvedeného územného celku.
- 35 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba položenú otázku preformulovať v tom zmysle, že vnútroštátny súd sa ňou pýta, či sa článok 35 ZFEÚ má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave federálneho samosprávneho celku určitého členského štátu, akou je právna úprava Flámskeho spoločenstva Belgického kráľovstva, ktorá každému podniku s prevádzkovým sídlom na území tohto samosprávneho celku ukladá povinnosť uvádzať všetky údaje na faktúrach týkajúcich sa cezhraničných transakcií výlučne v úradnom jazyku tohto federálneho samosprávneho celku pod hrozbou neplatnosti týchto faktúr, o ktorej rozhodne súd aj bez návrhu.

O existencii obmedzenia v zmysle článku 35 ZFEÚ

- 36 Súdny dvor rozhodol, že na vnútroštátne opatrenie uplatniteľné na všetky subjekty pôsobiace v tuzemsku, ktoré v skutočnosti postihuje výstup výrobkov z trhu členského štátu vývozu viac ako uvádzanie výrobkov na vnútroštátny trh uvedeného členského štátu, sa vzťahuje zákaz stanovený článkom 35 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. decembra 2008, Gysbrechts a Santurel Inter, C-205/07, EU:C:2008:730, body 40 až 43).
- 37 Okrem toho treba pripomenúť, že akákoľvek prekážka niektorej zo základných slobôd stanovených Zmluvou o FEÚ, čo i malého významu, sa touto Zmluvou zakazuje (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. apríla 2008, Vláda Francúzskeho spoločenstva a valónska vláda, C-212/06, EU:C:2008:178, bod 52 a citovaná judikatúra).
- 38 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že v zmysle právnej úpravy vo veci samej faktúry, vrátane faktúr týkajúcich sa cezhraničných transakcií, vystavené podnikmi s prevádzkovým sídlom v holandskom jazykovom regióne Belgického kráľovstva musia byť povinne pod hrozbou neplatnosti, o ktorej rozhodne súd aj bez návrhu, vystavené v holandskom jazyku, ktorý je jediný záväzný.
- 39 Podľa belgickej vlády nemožno takú právnu úpravu považovať za obmedzenie voľného pohybu tovaru, pretože faktúry, ktoré ako jediné sú predmetom uvedenej právnej úpravy, len potvrdzujú pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy uzavretej dotknutými účastníkmi. Taká právna úprava teda na rozdiel od právnej úpravy spornej vo veci, ktorej sa týkal rozsudok zo 16. apríla 2013, Las (C-202/11, EU:C:2013:239), nemá vplyv na slobodu účastníkov sformulovať takúto zmluvu v jazyku podľa ich výberu, a preto nebráni tomu, aby sa dosiahol medzi nimi konsenzus. Nemožno sa teda domnievať, že právna úprava vo veci samej má vplyv na obchod medzi členskými štátmi.
- 40 Právna úprava, akou je právna úprava vo veci samej, však tým, že zbavuje dotknuté subjekty možnosti vybrať si slobodne jazyk, ktorý spoločne ovládajú, na vystavenie ich faktúr a ukladá im na tento účel jazyk, ktorý nevyhnutne nezodpovedá jazyku, na používaní ktorého sa vo svojich zmluvných vzťahoch dohodli, môže zvyšovať nebezpečenstvo sporov a neuhrádzania faktúr, pretože ich adresáti môžu byť podnietení uplatňovať svoju neschopnosť, skutočnú alebo predstieranú, pochopiť ich obsah s cieľom namietť voči ich zaplateniu.
- 41 Naopak, adresát faktúry vystavenej v inom ako holandskom jazyku môže vzhľadom na absolútnu neplatnosť takejto faktúry byť podnietený spochybňovať jej platnosť z tohto jediného dôvodu, a to aj keď táto faktúra bola vystavená v jazyku, ktorému rozumie. Taká neplatnosť okrem toho môže byť pre vystaviteľa faktúry zdrojom významných nepríjemností, ako najmä straty úrokov z omeškania, pretože zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že ak zmluva neustanovuje inak, uvedené úroky začínajú v zásade plynúť až od vydania novej faktúry vystavenej v holandskom jazyku.
- 42 Z toho vyplýva, že právna úprava, akou je právna úprava vo veci samej, hoci sa týka jazykovej verzie, v akej musia byť uvedené údaje na faktúre, a nie obsahu zmluvného vzťahu, ktorý je jej podkladom, prináša z dôvodu právnej neistoty, ktorú vyvoláva, reštriktívne účinky na obchodovanie, ktoré môžu odrádzať od uzavretia alebo pokračovania v zmluvných vzťahoch s podnikom so sídlom v holandskom jazykovom regióne Belgického kráľovstva.
- 43 Hoci je pravda, že taká právna úprava, keďže sa uplatňuje bez rozdielu na každú faktúru vystavenú podnikom s prevádzkovým sídlom v tomto regióne, môže mať vplyv tak na vnútroštátny obchod dotknutého členského štátu, ako aj na cezhraničný obchod, skutočnosťou zostáva, že poškodzovať môže najmä cezhraničný obchod, ako to uviedol generálny advokát v bodoch 61 až 68 svojich návrhov, pretože je menej pravdepodobné, že kupujúci so sídlom v inom členskom štáte ako Belgické kráľovstvo, bude schopný pochopiť holandský jazyk, než kupujúci so sídlom v Belgickom kráľovstve, kde je tento jazyk jedným z úradných jazykov.

- 44 Vzhľadom na tvrdenia belgickej vlády týkajúce sa dosahu právnej úpravy vo veci samej, uvedené v bode 24 tohto rozsudku, treba spresniť, že reštriktívna povaha takejto právnej úpravy nie je nijako spochybnená, ak sa ukáže, čo prislúcha overiť vnútroštátnemu súdu, že v holandskom jazyku majú byť uvedené len povinné údaje vymenované v článku 226 smernice 2006/112, keďže v takom prípade tiež vzniká rovnaká právna neistota, aká sa konštatovala v bode 42 tohto rozsudku.
- 45 Okrem toho reštriktívne účinky, ktoré vyvoláva uvedená právna úprava, nemožno považovať za príliš neisté alebo príliš nepriame na to, aby túto právnu úpravu bolo možné v súlade s judikatúrou Súdneho dvora, najmä rozsudkami zo 7. marca 1990, Krantz (C-69/88, EU:C:1990:97, body 10 a 11), a z 13. októbra 1993, CMC Motorradcenter (C-93/92, EU:C:1993:838, body 10 až 12), považovať za nepredstavujúcu obmedzenie v zmysle článku 35 ZFEÚ.
- 46 Ako vyplýva z bodov 40 až 43 tohto rozsudku, taká právna úprava môže mať vplyv, hoci malého významu, na zmluvné vzťahy, a to o to viac, že ako to bolo uvedené na pojednávaní, nie je zriedkavé, že tieto vzťahy sa konkretizujú iba samotným vystavením faktúry. Ako to poznamenal generálny advokát v bode 69 svojich návrhov, tento vplyv nezávisí od budúcej a hypotetickej udalosti, ale od výkonu práva na voľný pohyb tovaru (pozri analogicky najmä rozsudok z 1. apríla 2008, Vláda Francúzskeho spoločenstva a valónska vláda, C-212/06, EU:C:2008:178, bod 51).
- 47 Z toho vyplýva, že právna úprava, akou je právna úprava vo veci samej, predstavuje obmedzenie, na ktoré sa vzťahuje článok 35 ZFEÚ.

O existencii odôvodnenia

- 48 Podľa ustálenej judikatúry vnútroštátne opatrenie, ktoré obmedzuje výkon zaručených základných slobôd možno pripustiť len vtedy, ak sleduje cieľ všeobecného záujmu, je vhodné na zabezpečenie jeho dosiahnutia a nejde nad rámec toho, čo je na dosiahnutie tohto cieľa nevyhnutné (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 1. októbra 2015, Trijber a Harmsen, C-340/14 a C-341/14, EU:C:2015:641, bod 70).
- 49 V prejednávacom prípade belgická vláda uvádza, že právna úprava vo veci samej smeruje na jednej strane k podpore používania úradného jazyka predmetného jazykového regiónu a na druhej strane k zabezpečeniu účinnosti kontrol orgánov príslušných v oblasti DPH.
- 50 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že cieľ smerujúci k podpore a stimulácii používania jedného z úradných jazykov členského štátu predstavuje legitímny cieľ, ktorý v zásade môže odôvodňovať obmedzenie povinností uložených právom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. novembra 1989, Groener, C-379/87, EU:C:1989:599, bod 19; z 12. mája 2011, Runevič-Vardyn a Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, bod 85, ako aj zo 16. apríla 2013, Las, C-202/11, EU:C:2013:239, body 25 až 27).
- 51 Okrem toho Súdny dvor už uznal, že potreba zachovať účinnosť daňových kontrol predstavuje cieľ všeobecného záujmu, ktorý môže odôvodniť obmedzenie výkonu základných slobôd uznaných Zmluvou (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 20. februára 1979, Rewe-Zentral, 120/78, EU:C:1979:42, bod 8, ako aj z 15. mája 1997, Futura Participations a Singer, C-250/95, EU:C:1997:239, bod 31).
- 52 Treba konštatovať, že právna úprava, akou je právna úprava vo veci samej, je vhodná na dosiahnutie týchto dvoch cieľov, pretože na jednej strane umožňuje zachovať bežné používanie holandského jazyka na vyhotovovanie úradných dokumentov, ako sú faktúry, a na druhej strane môže uľahčiť kontroly takýchto dokumentov zo strany príslušných vnútroštátnych orgánov.
- 53 Na splnenie požiadaviek stanovených právom Únie však taká právna úprava, o akú ide vo veci samej, musí byť primeraná vo vzťahu k uvedeným cieľom.

- 54 V prejednávanej veci, ako to poznamenal generálny advokát v bodoch 90 až 92 svojich návrhov, právna úprava členského štátu, ktorá nielenže stanovuje povinnosť používať úradný jazyk tohto členského štátu pri vystavovaní faktúr týkajúcich sa cezhraničných transakcií, ale okrem toho umožňuje vyhotoviť záväzné znenie takých faktúr aj v jazyku, ktorý poznajú všetky dotknuté zmluvné strany, zasahuje do slobody pohybu tovarov menej než právna úprava, o akú ide vo veci samej, pričom môže zabezpečiť ciele, ktoré uvedená právna úprava sleduje (pozri analogicky rozsudok zo 16. apríla 2013, Las, C-202/11, EU:C:2013:239, bod 32).
- 55 Pokiaľ ide o cieľ spočívajúci v zabezpečení účinnosti daňových kontrol, samotná belgická vláda na pojednávaní uvádzala, že podľa administratívneho obežníka z 23. januára 2013, právo na odpočet DPH nemôžu daňové orgány odmietnuť len z toho dôvodu, že zákonom požadované údaje boli na faktúre uvedené v inom ako holandskom jazyku, čo naznačuje, že použitie takého iného jazyka nemôže zabrániť dosiahnutiu tohto cieľa.
- 56 Vzhľadom na všetky tieto úvahy treba usúdiť, že taká právna úprava, o akú ide vo veci samej, ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov uvedených v bodoch 49 až 51 tohto rozsudku, a nemožno ju teda považovať za primeranú.
- 57 V dôsledku toho treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 35 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave federálneho samosprávneho celku určitého členského štátu, akou je právna úprava Flámskeho spoločenstva Belgického kráľovstva, ktorá každému podniku s prevádzkovým sídlom na území tohto samosprávneho celku ukladá povinnosť uvádzať všetky údaje na faktúrach týkajúcich sa cezhraničných transakcií výlučne v úradnom jazyku tohto federálneho samosprávneho celku pod hrozbou neplatnosti týchto faktúr, o ktorej rozhodne súd aj bez návrhu.

O trovách

- 58 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 35 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave federálneho samosprávneho celku určitého členského štátu, akou je právna úprava Flámskeho spoločenstva Belgického kráľovstva, ktorá každému podniku s prevádzkovým sídlom na území tohto samosprávneho celku ukladá povinnosť uvádzať všetky údaje na faktúrach týkajúcich sa cezhraničných transakcií výlučne v úradnom jazyku tohto federálneho samosprávneho celku pod hrozbou neplatnosti týchto faktúr, o ktorej rozhodne súd aj bez návrhu.

Podpisy